

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 172/08-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. mája 2008 v senáte zloženom z predsedu senátu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa o sťažnosti P. Č., K., zastúpeného advokátom JUDr. R. Ž., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 310/2006 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo P. Č. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I vo veci vedenej pod sp. zn. 17 Er 310/2006 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice I p r i k a z u j e , aby vo veci sp. zn. 17 Er 310/2006 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. P. Č. n e p r i z n á v a finančné zadost'učinenie.

4. Okresný súd Košice I j e p o v i n n ý uhradiť P. Č. trovy právneho zastúpenia v sume 6 296 Sk (slovom šesťtisícdeväťdesiatšesť slovenských korún) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. R. Ž., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 10. apríla 2008 prijal na ďalšie konanie sťažnosť P. Č. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 310/2006.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že na základe jeho návrhu z januára 2006 je účastníkom exekučného konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 17 Er 310/2006. Do podania sťažnosti na ústavnom súde v jeho veci nebolo právoplatne rozhodnuté, hoci jeho právna vec nie je zložitá. Dňa 17. septembra 2007 podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na priet'ahy v konaní. Predseda okresného súdu však sťažnosť považoval za neodôvodnenú, preto sa sťažovateľ ochrany svojho základného práva domáha podaním sťažnosti na ústavnom súde. Navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„1. Právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní sp. zn. 17 Er 310/06-18 vedenom na Okresnom súde Košice I porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice I prikazuje, aby v konaní 17 Er 310/06-18 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinenie v sume Sk 15 000.- slovom pätnásťtisíc korún slovenských, ktoré je porušiteľ práva povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti Nálezu Ústavného súdu SR k rukám sťažovateľa.

4. Ústavný súd SR priznáva trovy právneho zastúpenia právnemu zástupcovi sťažovateľa vo výške vyčíslenia osobitným podaním.“

Právny zástupca sťažovateľa a predseda okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrávajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Predseda okresného súdu sa k sťažnosti vyjadril 6. mája 2008. Uviedol, že zo spisu sp. zn. 17 Er 310/2006 zistil kratšie obdobie nečinnosti okresného súdu, a to od 3. augusta 2007 do 10. apríla 2008, čím podľa neho mohlo dôjsť k zbytočným prietáhom v označenom konaní.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov, a práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom (...) v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 17 Er 310/2006.

Ústavný súd si zadovážil spisový materiál všeobecného súdu, lustráciou ktorého zistil, že úkony okresného súdu sú zhodné s tými, ktoré uviedol okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti doručenom ústavnému súdu 5. mája 2008.

Doterajší priebeh konania bol takýto:

Dňa 23. januára 2006 exekútor požiadal okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Dňa 13. februára 2006 okresný súd poveril exekútora JUDr. J. B. vykonaním exekúcie.

Dňa 19. júla 2006 exekútor doručil okresnému súdu námietky proti exekúcii.

Dňa 16. augusta 2006 okresný súd námietky povinného uznesením zamietol.

Dňa 16. augusta 2006 okresný súd uznesením uložil povinnému J. L. povinnosť zaplatiť súdny poplatok.

Dňa 26. septembra 2006 povinný zaplatil súdny poplatok.

Dňa 26. septembra 2006 podal povinný odvolanie proti uzneseniu.

Dňa 24. októbra 2006 bol spis doručený Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie o odvolaní povinného proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 17 Er 310/2006 zo 16. augusta 2006 (vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 5 CoE 150/06).

Dňa 3. augusta 2007 bol spis vrátený okresnému súdu s uznesením č. k. 5 CoE 150/2006-30 z 18. júna 2007, ktorým zrušil uznesenie prvostupňového súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 10. apríla 2008 okresný súd predložil spis na opätovné rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach s odôvodnením, že odvolaniu povinného nemieni vyhovieť.

Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd vychádza zo svojej stabilnej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (I. ÚS 10/98, II. ÚS 210/03).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú 1) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, 2) správanie účastníka konania a 3) postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 17 Er 310/2006 ide o exekučné konanie, ktoré inicioval s'ťažovateľ. Ústavný súd konštatuje, že návrhy tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto ich z právneho ani skutkového hľadiska nemožno považovať za zložité.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v konaní sp. zn. 17 Er 310/2006, bolo správanie s'ťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania. Okresný súd vo svojom vyjadrení nepoukázal na také správanie s'ťažovateľa, ktoré by negatívne ovplyvnilo priebeh konania a takú skutočnosť nezistil ani ústavný súd.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom v označenom súdnom konaní, bol postup okresného súdu.

Ústavný súd konštatuje, že vyjmúc obdobie nečinnosti okresného súdu, ktoré uviedol aj jeho predseda vo vyjadrení k s'ťažnosti (ide o obdobie od 3. augusta 2007 do 10. apríla 2008), konal okresný súd plynule.

Pretože postup okresného súdu počas doterajšieho konania efektívne nevedol k rozhodnutiu vo veci samej a k nastoleniu stavu právnej istoty s'ťažovateľa a je poznačený aj určitým obdobím nečinnosti, ústavný súd rozhodol, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 17 Er 310/2006 bolo porušené základné právo s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia.

Pretože ústavný súd rozhodol, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal v zmysle § 56 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) okresnému súdu, aby vo veci sp. zn. 17 Er 310/2006 ďalej konal bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd v danom prípade dospel k záveru, že vzhľadom na konkrétne okolnosti a povahu veci a na záver o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je samotné rozhodnutie o porušení týchto práv sťažovateľa a o uložení povinnosti okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov dostatočné. Z týchto dôvodov rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Právny zástupca

sťažovateľa si v podaní doručenom 18. apríla 2008 uplatnil nárok na náhradu trov v sume 9 402 Sk za tri úkony právnej služby a k tomu režijný paušál.

Základom na výpočet náhrady za úkon právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a písomné podanie vo veci samej) vykonaný v roku 2007 je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2006 v sume 17 822 Sk, t. j. náhrada za jeden úkon je 2 970 Sk plus 178 Sk režijný paušál.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume 5 940 Sk, a to za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) a k tomu dvakrát náhradu režijného paušálu spolu 356 Sk (podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Trovy právneho zastúpenia boli priznané v celkovej sume 6 296 Sk. Ústavný súd nepriznal náhradu za tretí úkon, pretože išlo o vyjadrenie sťažovateľa k otázke konania ústneho pojednávania pred ústavným súdom a vyčíslenie trov právnej pomoci, nešlo o vyjadrenie k veci samej, ktoré by navyše prispelo k ďalšiemu objasneniu veci.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2008